

សេចក្តីដាស់តឿនកុមារ - កុមារី

លោកវាយ - ប៉ុក ក្រមការ រៀបរៀងជាពាក្យកាព្យ

ជាតិចំរើនដោយអក្សរសាស្ត្រ
សរសេរតាមជនជាតិខុសអក្ខរ
ប្រែលោកភូមិភពស្រុកខេត្តខ័ណ្ឌ
ប្រែច្បាប់វិទ្យាទាំងថ្ងៃយប់
បណ្ឌិតបូរណាត្រូវអាចារ្យ
គួរគិតអប់រំជាតិស្វ័យ
ព្យាយាមប្រមូលបណ្ឌិត្យប្រាជ្ញ,
សតវត្សៈដប់ប្រាំបួនកត់
អក្សរសាស្ត្រអតីតលំបាកស្រាវ
សម័យវ័ន្តអង្គរនៅ
ថែមមានសង្គ្រាមចលាចល
ជាតិខ្មែរបានដល់ទុព្វលភាព
គួរគិតបកប្រែសៀវភៅរៀន
វិទ្យាគ្រប់បែបលោកដំកល់
ខេមរាប្រុសស្រីខំរៀនសូត្រ
ដំរេះចេះចាំប្រាជ្ញដាស់តឿន
ពូជឧស្សាហ៍ស្វាងសែងអាត្មាបាន
ទាបថោកវង្សត្រកូលពាលខូចខិល
មនុស្សម្នាក់ពុំអាចសម្រេចការ
ប្រុសស្រីក្មេងចាស់ជួយវិនិច្ឆ័យ
ធម្មតាសិលាអាស្រ័យដែក
មនុស្សត្រូវពឹងមនុស្សប្រាជ្ញឱវាទ
គួរអប់រំកាព្យឃ្លោងបាទកវី
ពាក្យពេចន៍ឃ្លោងឃ្លានិពន្ធតែង
រុក្ខជាតិព្រឹក្សព្រៃកាប់មកក្លាម
គួសបន្ទាត់ដាប់កែតាមប្រាថ្នា

មានបទបែបល្អៗតាមមាត្រា
ប្រើខាងរាជការមេឃចុះអ័ព្វ ។
ប្រែខ្លួនគ្រប់គ្រាន់ក្បួនប្រារព្ធ
ទើបប្រទេសដប់មហាស៊ីវិល័យ ។
មាសពេជ្យរចនាភ្លឺប្រពៃ
ឲ្យបានផ្លាថ្លៃអនាគត ។
ខំយកស្នូកបាចអវិជ្ជាពត់
ធីរៈប្រវត្តិក្បួនសៀវភៅ ។
បូរណាខំជ្រាវមិនយល់ផ្លូវ
សិលាចារិកជ្រៅជ្រៀតមិនជ្រាប ។
កម្ពុជាសកលកង្វល់ជាប
អក្សរសាស្ត្ររាបរកមិនយល់ ។
ចំណេះរបៀនក្រៅមណ្ឌល
ដំកើងជាតិដល់ផលចំរើន ។
សោយអាហារលូតលាស់ក្រវើន
នាំគ្នាត្រាច់ល្បឿនលាងមន្ទិល ។
ធ្វើជាតិកល្យាណជាងពូជខ្ពិល
ម្តេចកម្ពុជារំកិលទាន់សម័យ ។
ត្រូវធ្វើសាមគ្គីពលប្រស្រ័យ
ទើបឆ្នៃបានឈ្នះពីហ៊ីនជាតិ ។
ញែកភ្លើងបំបែកធ្វើចេញធាតុ
សប្បុរសជាខ្នាតទើបពកខ្មែង ។
បទបែបពេញទីភ្លឺស្វាងសែង
ឲ្យចេញភ្លើងផ្សែងផ្សព្វលោកា ។
កុំភ្លេចឈូសនាមចាំងបន្ទាវ
ធ្វើគ្រឿងទព្វសម្ភារគ្រីហាបាន ។

ព្យាយាមដំដែកសព្វទិវា
ប្រទេសឆ្អឹងប្រុសស្រីព្យាយាមប្រាណ
គួររៀនវិទ្យាសាស្ត្រសម័យ
មនុស្សព្រឹក្សចិត្តសាស្ត្រចាកយប់
យកសត្វភមរាជាឧបសម័យ
ជញ្ជាបយកកេសរគន្ធរស
កុំគ្រាប់កង្កែបគុម្ពឈូកនៅ
នៅឆ្ងាយហើរឈមដម្រង់មុខ
កុំគ្រាប់មេអំបៅគ្រាប់សប្បាយ មិ
ត្រូវយកទទាចងនិស្ស័យ
វិទ្យាសាស្ត្រអប់រំយូរកាល
រកឃ្លាបប្រាជ្ញាផុតលិចលង់
ធម្មតាគ្រាប់ឈើក្នុងប្រថពី
យល់សែងសុរិយាភ្លាពីនាយ
ដើមដូងស្រូបយកទឹកល្អកក្រោម
ក្នុងរលាសាច់ផ្លែមិនខ្លាចនឿយ
គួររៀនប្រវត្តិសាស្ត្រខេមរា
គោកឆ្លកព្រះថោងចិនឡាថ្នាក់
សម័យហ្វូណង់ស្តេចអង្គរ
ពោរពាសពេញដែនដីទិព្វស្ថាន
ពូជតាត្រសក់ផ្អែមគួរផ្លែកនឹក
មហារាជឧដុតភ្នំពេញអាច
ប្រវត្តិសាស្ត្រនាំគ្នាស្នេហាជាតិ
ក្មេងចាស់សញ្ជរលឿនទៅមុខ
បើបានជាបាបលោកុត្តរ
បើឡើងគិរីកុរិះវេ
បើបានធ្វើស្រែច្រូតកាត់ស្រែច
បើចង់ស្វ័យជាតិឲ្យខំដើរ
បើចង់បានពេជ្រខំកកាយ

កើតជាងរចនាប៉ូរថៅថ្កាន
ប្រឹងប្រែងយកឋានសោភ័ណភព ។
កាយវិការប្រស្រ័យចិត្តប្រារព្ធ
យោងជាតិប្រសប់ចម្រើនយស ។
ធ្វើជាតិឲ្យថ្លៃសោភ័ណខ្ពស់
រុករកស្វែងស្វះធ្វើសំបុក ។
គ្រាប់កន្លង់ដៅផុតពីកលីយុត
មកក្រេបរសសុខបានសួស្តី ។
នយល់ខ្លឹមស្រាយធម៌វិន័យ
លលកបច្ច័យឆ្ងល់ជុំទ្រុង ។
កបចេះភ្លឺច្រាលយល់ក្រៅក្នុង
ឡើងចាកភក់ផុងកើតប្រាជ្ញប្រាយ ។
ខំរើកវីវិញកកកាយ
ទើបផ្សាយដើមទងដុះដាលឡើង ។
គ្រាប់ដាក់ឈមត្រង់មិនព្រងើយ
ប្រែទឹកផ្អែមហើយហូរត្រជាក់ ។
ឲ្យជាតិថ្លៃថ្លាប្រាថ្នាស្ម័គ្រ
មហារាជព្រហ្មណ៍ជាក់រង្សីរ័ន ។
ប្រាសាទបរវណ្ណឆ្អឹងថ្កាន
នានាប្រទេសបានបបខ្លបខ្លាច ។
កម្ពុជាគោកទឹកមហាអំណាច
ចូលភ្លើងមមាចនិទ្រាលក់ ។
ព្យាយាមសង្វាតកុំដោកងក់
ញ៉ាំងក្លាហានទុកមរដកកេរ្តិ៍ ។
បើស្វែងបុណ្យល្អនិព្វាន
ព្យាយាមគ្មាន់គ្មេរកំពូលលើ ។
បើប្រើកលល្អិតកុំស្លាក់ស្ទើរ
ដំណើរនឿយហត់ទុក្ខកុំគិត ។
បើចង់ភ្លឺសាយចូលងងឹត

បើចង់បានសុខឲ្យហាត់ចិត្ត
បើធ្វើកិច្ចការបរាជ័យ
ចាត់ធ្វើម្តងទៀតមនោរោក្ស
ពូជធារក្លាហានអប់រំក្មេង
ចង់បានប្រាជ្ញាឲ្យខំដំ
គួររៀនចេះចាំលេខគនិត
ចេះក្រែលបានគ្រាន់ប្រាជ្ញប្រសប់
បូរណពោលថាវាចាឯក
ក្មេងចូរស្វាធាយស្នាងនិស្ស័យ
បើចំណេះជាប់ចេះបច្ចុប្បន្ន
ចេះអនាគតតាមលំអាន
ប្រទេសមានបុព្វបុរសនាំ
ការកែប្រែជាតិកោសតិស្មោះ
ធ្វើការត្រូវគ្រាប់អ្នកស្អូចត្រី
ស្នង់មើលស្នាបគិតកលប្រាជ្ញា
កុំឲ្យទុកចិត្តសត្វមនុស្សា
ចរិតមារយាទពាក្យបច្ច័យ
គួររៀនភូមិសាស្ត្រកម្ពុជា
ចំនួនមនុស្សឈ្មោះក្រុងពិនិត្យ
ជាតិខ្មែរមិនស្គាល់កម្ពុជា
មិនដឹងពុទ្ធប្រវត្តិពូជកុក
ស្គាល់ខ្លួន ៗ ឯងលំបាកផុត
ស្គាល់ភពលោកមេឃភាពច្បាប់ក្បួន
គួររៀនចងចាំប្រាជ្ញមេធី
តក្កវិទ្យាស្វាធាយសែក
ឆ្ងល់សង្ស័យនាំមានប្រាជ្ញា
បើបានជាដើរខំឲ្យដល់
ឧស្សាហ៍ព្យាយាមទើបបានចេះ
ហេតុមនុស្សសត្វឯងតិចយប់

សាមគ្គីមូលមិត្តជាតិដុតមារ ។
ប្រឹងទាំងជើងដៃរងទុក្ខា
គង់សម្រេចប្រាជ្ញាប្រយោជន៍ធំ ។
រុក្ខាព័ទ្ធពៃពងពីខ្លឹសំ
ញយ ៗ ប្រជុំផលញឹកញាប់ ។
នព្វន្តគួរគិតយល់សព្វគ្រប់
ប្រសើរក្នុងភពគង់ផុតភ័យ ។
ខាងលេខជាទោតាមញាណញេយ្យ
ចាស់ហើយយប់ថ្ងៃកុំភ្លេចប្រាណ ។
ផ្គិតចេះគយគន់កបច្រើនស្ថាន
ប្រោសមនុស្សឲ្យបានឋានសប្បុរស ។
ថែទាំទាល់ឃើញដល់ត្រើយកោះ
ទើបផ្លោះផ្លាស់សម័យលោកា ។
ត្រូតនុយប្រស្រ័យអប្បមាទា
ស្រេចទាញមច្ឆាយកអាស្រ័យ ។
លលូកលាតលារិនិច្ឆ័យ
ឲ្យយល់ថោកថ្លៃពាលបណ្ឌិត ។
ភាពជាតិអាត្មាវាជការគិត
សេដ្ឋកិច្ចប្រព្រឹត្តទំនៀមស្រុក ។
ស្វាធាយសាសនាតាមទំនុក
មិនស្គាល់បឹងថ្នកទ្រនំខ្លួន ។
ស្គាល់ដទៃពុតខ្មែរចិនយួន
ស្គាល់លោកធម៌សួនលំបាកប្លែក ។
ឲ្យស្គាល់ពេញទីមនុស្សសត្វញែក
សេពសំទតមែកដើមបូសគល់ ។
បើបានជាថាឲ្យមានផល
បើបានជាដល់កុំខ្លាចស្លាប់ ។
ចង់បេះផលដាំប្រារព្ធ
បថមកល្យគ្រប់ស្តាប់មិនឮ ។

កលោកទឹកដីព្រៃព្រឹក្សា
 បើមានបារព្រាយឲ្យចេះប្រើ
 បញ្ចក្ខន្ធបំបែកញែកតាមការ
 ចក្រវាឡតូចធំខំសង្វាត
 គួររៀនវិទ្យាហោរាសាស្ត្រ
 ស្គាល់ចរិតចរិយាផលភ្លើងផ្សែង
 ចូរប្រុសស្រីដែនកម្ពុជា
 លោកធម៌និស្ស័យឲ្យបានទាន់
 ទើបហៅស្រឡាញ់មាតុភូមិ
 ស្រឡាញ់ជាតិទឹកដីព្រៃព្រឹក្សា
 វិទ្យាជាប្រទីបដុះប្រាជ្ញា
 វិទ្យាកបគុណល្អប្រពៃ
 នារីរតន៍បុរសអាជានេយ្យ
 ទើបឆ្លុះសិរីត្រកូលញាតិ
 វិទ្យាជាបិតារចនាគ្រប់
 សង្គមដុះដាលរៀបរាជការ
 កែប្រែខ្មែរឲ្យទាន់កាល
 កែទឹកដីសាសនាតាមទំនុក
 កែមតិទិដ្ឋិជនជាតិបាន
 ចំរើនសោភ័ណឆ្លងជលាល័យ
 កង់លោកវិលសព្វគ្រប់ទិវា
 ប្រឹងប្រែងព្យាយាមកុំអាក់ខាន

កជាតិសាសនាយល់ស្នាក់ស្ទើរ
 ប្រាជ្ញាដំណើរនាមរូបធាតុ ។
 ឲ្យស្គាល់រូបនាមតាមក្បួនខ្នាត
 លោកធាតុឱវាទឲ្យយល់ស្តែង ។
 តារាឆ្លៀតឆ្លុះខំប្រឹងប្រែង
 មេឃផ្កាយសំដែងរាសីចន្ទ ។
 ស្រឡាញ់គ្រប់គ្នាវិទ្យាគ្រាន់
 សម័យលោកកាន់កបចេស្តា ។
 សាមគ្គីព្រៀងព្រមស្នងវិទ្យា
 ស្រឡាញ់ពុទ្ធសាសនាបានថ្លាថ្លៃ ។
 ធ្វើជនខេមរាថ្កើងយប់ថ្ងៃ
 ប្រាជ្ញាបណ្ឌិតចរណៃដំកើងជាតិ ។
 ដឹកនាំប្រស្រ័យខ្មែរឆ្លៀវឆ្លាត
 សូស្តីលោកធាតុល្អីអស្ចារ្យ ។
 រដ្ឋាភិបាលសព្វតាមឋានា
 នយោបាយខេមរាចំរើនសុខ ។
 មានរស្មីភ្លឺប្រាលផុតពីទុក្ខ
 ជាតិចេញចាកភក់ភពស៊ីវិល័យ ។
 កែចរិយាឈានត្រាច់យប់ថ្ងៃ
 នាវាសុវណ្ណជ័យដល់ត្រើយត្រាន ។
 ជនជាតិខេមរាវិលគ្រប់ប្រាណ
 ដល់ស្ថានឯករាជ្យប្រជាធិបតេយ្យអើយ ។

អត្ថបទកំណាព្យដកស្រង់ចេញពីគេហទំព័រវិទ្យាស្ថានពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ

www.budinst.gov.kh

ភិក្ខុវណ្ណគុត្តោ ស្វាត សាលៀម

www.bodhikaram.com